

OSOBNÍ ZPRÁVY

Doc. MUDr. Jaroslav Skála, CSc., osmdesátiletý

Dne 25. května 1996 oslavil doc. Skála své osmdesátiny. Všechna slova, která se užívají pro označení tohoto věku nebo jedinců, jež se ho dožijí, se v případě Jaroslava Skály nehodí, ať ho pozorujeme přímo v akci nebo o něm a jeho práci uvažujeme.

Stále na mě působí tak, jak jsem ho viděl skoro před 30 lety prizmatem brožury vydané, myslím, v Americe v řadě "Who is who". Na obálce byla jeho energická a sportovní tvář s krátkým ježkem a v obsahu byl popisován jako energická a sportovní manažer. Tento popis platí beze změny i v současné době.

Se svým smyslem pro systém a řád rozděluje Jaroslav Skála běh svého života na čtyř dvacetiletí.

Prvních 20 let (1916 - 1935) zahrnuje jeho dětství a ranou dospělost, druhých 20 let je naplněno studiem medicíny přerušené okupací, ale přesto využitě k sebezdravování. V roce 1940 učí tělocvik v Plzni, o prázdninách absolvuje Letní školu ašerghičtiny v Praze. V roce 1942 učí němčinu železničáře, v roce 1943 si poznamenává, že vyučuje již čtyři jazyky. V dubnu 1944 se žení, následuje narození dvou dětí, nejprve dříve Zuzanky (1945) a pak Martínka (1946). Skála v té době dokončuje medicínu FVL v Praze a v září se již účastní protialkoholní konference v Bruselu.

Každý rok pak zaznamenává akce spojené se systematickým a koncepčním zaváděním protialkoholní léčby v našem státě (1948 - prvních 20 lůžek pro léčbu alkoholismu v Apolináři, 1949 - začínají vycházet Zápisy z Apolináře, 1950 - sociální pracovnice "Maťka", Arnoštka Maťová, nastupuje v Apolináři, 1952 - Apolinář má již padesát lůžek a byla otevřena Kotulánova síň a položeny základy terapeutické komunity).

V roce 1953 nesouhlasí Jaroslav s měnovou reformou a je vyloučen z KSČ, kam se dostal pasivně při sloučení sociální demokracie s touto stranou. Přesto je za dva měsíce na to jmenován expertem Ministerstva zdravotnictví.

V roce 1955 zaznamenává založení skupinové psychoterapie a vznik psychologické trojky s Maťkou a s Martou Otterovou. Podruhé se zde objevuje "Maťka", jejíž obětavá spolupráce ovlivňuje Jaroslava Skálu v celém jeho životě a práci.

Třetí dvacetiletí sice začíná infekční žloutenkou (červenec 1956), ale již v srpna téhož roku se Skála účastní Světového kongresu o alkoholismu v Istanbulu. Zakládá sekci pro studium alkoholismu a později i pro studium toxikomanie při Psychiatrické společnosti. Následuje akce za akcí, aktivita za aktivitou dělené mezi alkoholologii, psychoterapii a pohyb (jogging, turistika, cyklistika).

V roce 1969 se Jaroslav Skála habilituje, ale podpisu ministra na diplomu se nedostává až v roce 1990.

V roce 1970 podniká cestu kolem světa. Dvacetiletí končí v roce 1974 pořádkem hudby a slova o návykových látkách (Múzy a drogy - 402. repríz za 20 let) a v roce 1975 účasti na mistrovství světa v běhu veteránů v Japonsku pod Fudžijamou.

Čtvrté, zatím poslední dvacetiletí, začíná založením "Skálova lesního běhu a jógingu" v Lohovicích (1976) a končí účastí na kongresu ICAA v San Diegu v Kalifornii.

ni a jmenováním ediční rady American Journal of Psychotherapy (1995). V tomto dvacetiletí v roce 1982 Skála sice odevzdává vedení Apolináře, věnuje se však stále léčbě alkoholismu, i když se těžiště jeho zájmu a aktivity přesouvá stále více k psychoterapii a k organizaci její výuky. Skála velmi rychle využívá možností nové éry v naší zemi a zakládá Institut pro psychoterapii a rodinnou terapii (1990) a samostatnou Společnost pro psychoterapii a rodinnou terapii.

V roce 1996, na začátku dalšího dvacetiletí, dopisuje své paměti pro nakladatelství ČS.

Uvedl jsem jen výběr a malou část všech Skálových aktivit. Nejsou zmíněny například ani významné cesty do zahraničí, kterých je 14, a které Skála konal na kole i v kabinách transatlantických letadel.

Nyní tedy stojí Jaroslav Skála na počátku dalších let po životě bohatě naplněném prací, která by stačila zaplnit několik individuálních životů. Je to člověk neuvěřitelně pozitivní, kterého jakoby obešla jakákoliv nehoda nebo neštěstí. Správnější asi bude říci, že si nikdy nepřipustil nehody k tělu a všechny je překonal. Zdá se mi být ztělesněním idejí vůle a pozitivního přístupu k životu.

Napadá mě poněkud troufalé srovnání se "Starcem a mořem" od Hemingwaye. Ten stařec s ohlordanou rybou je sice skvělá, ale proti Skálovi poněkud patetická postava.

Milý Jaroslave! Ačkoli je statistický počet proti nám, přáli bychom Ti co nejdříve let z další dvacítky. Doufáme, že překonáš i statistiku, a že se dále budeme od Tebe učit nejen alkoholologii a psychoterapii, ale i umění plodně žít a zahánět pokušení pohodlí a rezignace.

Ad multos annos!

Prof. MUDr. Petr Zvolský, DrSc.